

Laupa Põhikool

Kirjalike tööde vormistamise juhend

Abiline loov- ja uurimistöode
ning referaatide vormistamiseks

Koostas õpilane Tubli

Juhendas õpetaja Tark

Laupal 2020

Sisukord

ÜLDISED NÕUDED UURIMISTÖÖLE	3
UURIMISTÖÖ OSAD	4
Tiitelleht	4
Sisukord	4
Sissejuhatus	4
Töö sisu	5
Kokkuvõte	5
Kasutatud kirjandus	5
Näited	6
Viitamine	6
Näited	7
Tabelid ja joonised	7
Lisad	8

ÜLDISED NÕUDED UURIMISTÖÖLE

Uurimistöö esitatakse masinakirjas, korrekselt vormistatuna ja kaante vahele köidetuna.

Uurimistöö esitatakse formaadis A4 pehmes köites kahes eksemplaris.

Tekst trükitakse lehe ühele küljele **reavahega 1,5**.

Trükkikiri: **Arial** või **Times New Roman**, tähesuurus **12 punkti**.

Lehe servadest jäetakse 2,5 cm ülalt ja alt; 2 cm paremalt; lehe vasakust servast 3 cm.

Tekst joondatakse nii, et lehekülje mõlemad servad on sirged (**rööpjoondus - justify**).

Tekstilõigud eraldatakse tühja reavahega.

Kõikide peatükkide, sissejuhatus, kokkuvõtte, allikate loetelu ja lisade pealkirjad kirjutatakse **suurte tähtedega**.

Alajaotuse, alapunktide pealkirjad kirjutatakse **väiketähtedega** (v.a. suur algustäht).

Peatükkide ja teiste alljaotuste pealkirjade järele **punkti ei panda**.

Sõnu pealkirjades ei poolitata. Lühendite kasutamine ei ole soovitatav.

Pealkiri paigutatakse lehe vasakusse serva. Kõiki peatükke ja töö iseseisvaid struktuuriüksusi (sisukord, sissejuhatus, kokkuvõtte, allikate loetelu jne.) alustatakse töös uuel lehelt. Kui pealkirjaga samale leheküljele mahub ainult üks rida järgnevat teksti, alustatakse uuel lehelt.

Peatüki pealkirja ja sellele eelneva ja järgneva teksti vahele jäetakse *kaks* tühja rida.

Alapealkirja ja eelneva ning järgneva teksti vahele jäetakse *üks* tühi rida.

Pealkirjade järele punkti ei panda.

Töö leheküljed nummerdatakse. Lehekülgi arvestatakse tiitellehest, mida ei nummerdata.

Lehekülje number asub lehe allääres keskel.

Lisad saavad omaette numbrid, mis märgitakse lehekülge ülaserava vasakusse nurka. LISA 1, LISA 2 jne.). Need paigutatakse töö lõppu.

Tiitellehel ei panda lausete (sõnade) lõppu punkti ega valmimiskoha ja – aasta vahele koma.

Töö **pealkiri kirjutatakse** suuremas kirjas ja jämetrükis ja läbiva suurtähega.

Andmed töö autori (koostaja) ja juhendaja kohta kirjutatakse lehe paremale poolele.

Töö iseloomu määratlemisel (alapealkiri) kasutada mõisteid “uurimistöö”, “kodu-uurimistöö”, “praktiline töö”, “projekt” vms.

Kommenteerinud [1]: Siin siis kirjasuurus 12?

UURIMISTÖÖ OSAD

Uurimistöo koosneb alljärgnevatest osadest:

1. tiitelleht;
2. sisukord;
3. sissejuhatus;
4. töö sisu, mis on liigendatud peatükkideks, andes ülevaate teemakohasest teoreetiliselt materjalist ja õpilase läbiviidud uurimusest ning tulemustest;
5. kokkuvõte;
6. kasutatud allikate loetelu;
7. lisad.

Tiitelleht

Tiitellehele kirjutatakse kooli nimi, töö vorm (referaat, uurimistöo vms), töö pealkiri ja alapealkiri (kui on), töö autori ja juhendaja ees- ja perekonnanimi, töö teostamise koht ja aasta.

Sisukord

Sisukord luuakse automaatselt ja paigutatakse tiitellehe järele töö algusesse. Seal peavad sisalduma kõigi jaotiste ja alajaotuste pealkirjad (esisuurtähega) ja leheküljenumbrid.

Lehekülgede nummerdamist alustatakse tiitellehest, kusjuures tiitellehele leheküljenumbrit ei kirjutata. Leheküljenumbrid paigutatakse lehe allserva keskele.

Sissejuhatus

Sissejuhatus sisaldab kindlasti töö idee, eesmärkide ja ülesannete sõnastust ja ka töö meetodikat, kui materjali ja meetodika kohta ei vormistata omaette peatükki.

Sissejuhatus on lühike (1-2 lk)

Sissejuhatuses peaksid olema kajastatud järgmised punktid:

- teema valik ja perspektiivikus
- töö eesmärk
- põhiliste allikate iseloomustus
- töö struktuur (peatükkideks jaotamise otstarbekus)
- töö juhendaja ja teiste abiliste tänamine

- piltide ja lisade päritolu, autorlus

Töö sisu

Töö sisu annab edasi vastava teema teoreetilise käsitluse ja autori poolt läbiviidud uurimuse tulemused, analüüsi ja järeldused. Praktilise töö korral kirjeldatakse võimalikult üksikasjalikult töö käiku koos rõõmude ja raskustega

Eksperimentaalse töö puhul vormistatakse eraldi peatükina **materjal ja metoodika**, kus antakse ülevaade töös kasutatud teaduslikest meetoditest.

Tulemused, arutelu ja järeldused võivad olla vormistatud koos või eraldi peatükkidena olenevalt töö iseloomust. Oluliseks tuleb pidada töö otstarbekat liigendamist. Kui töö sisaldab jooniseid ja fotosid, tuleb neile tekstis vastavalt viidata. Jooniste ja fotode puhul kasutatakse tavaliselt allkirju, tabelite puhul pealkirju.

Kokkuvõte

Kokkuvõte resümeerib töö ja annab vastuse sissejuhatuses püstitatud ülesandele. Antakse hinnang tööle ja ülevaade sellest, mida antud töö kirjutamine autorile andis.

Kasutatud kirjandus

Kasutatud kirjanduse loendis tuuakse ära kõigi töös kasutatud allikate bibliograafilised kirjed tähestikulises järjekorras. Kõigi allikate kohta leidub töös vastav viide ja vastupidi. Viidatakse autori nime ja ilmumisaastaga või vajaduse korral ka numbrite abil (näiteks, kui on kasutatud mitmeid venekeelseid allikaid). Tsitaatide kasutamine viiteta pole lubatud.

Kirjalike allikate alla kuuluvad:

- arhiividokumendid
- publitseeritud allikad (näit. “Henriku Liivimaa kroonika”)
- käsikirjad (päevikud, käsikirjalised mälestused, kodu-uurimistööd, diplomitööd)
- dokumendid kellegi eravalduses
- ajaleheartiklid
- kirjavahetus jne.

Suuliste allikate kogumisel tuleb kindlasti üles märkida andmed isiku kohta, kellelt mälestusi koguti. Kui ta on pensionär, siis sünniaasta ja elukoht käesoleval hetkel. Kui ametiisik, siis amet ja kindlasti fikseerida ka üleskirjutamise aeg.

Kasutatud kirjanduse alla käivad raamatud, brošüürid, mitmesugused jätkväljaanded jm. Loetellu lülitatakse ainult selline materjal mida töös ka tegelikult kasutati. Korrektsus eeldab, et igale loetelus näidatud teosele on töös vähemalt ühel korral viidatud.

Allika andmetest tuleb märkida autor (autorid), ilmumisaasta, teose pealkiri ja alapealkiri (alapealkirjad), ilmumiskoht ja kirjastus. Kui tegemist on ajalehe- või ajakirjaartikliga kirjutatakse artikli pealkiri kaldkirjas (*Italic*).

Internetist leitud materjali puhul tuuakse kasutatud kirjanduse loendis ära järgmised andmed: pealkiri (alapealkiri), allika veebiaadress, allalaadimise kuupäev (NB! See märgitakse nurksulgudesse).

Näited

TEOS

Perekonnanimi, E. (aasta). Teose pealkiri: alapealkiri. Koht: kirjastus.

Repnau, E. (2001). Eesti keele grammatika. Tallinn: Kirjastus Ilo.

Stockley, C. (1998). Bioloogialeksikon: faktid ainsa pilguga. Tallinn: Koolibri.

AJALEHE VÕI AJAKIRJA ARTIKKEL

Perekonnanimi, E. (aasta). *Pealkiri*. Ajakirja/ajalehe pealkiri, number, leheküljenumbrid.

Andresen, L. (2006). *Õpetaja ja tema areng*. Haridus, nr 11-12, lk 13-16.

INTERNETIS OLEV ALLIKAS

Pealkiri. Veebiaadress [allalaadimise kuupäev]

Jaapani kultuuri ajaloo. <http://www.zone.ee/dago/kultuuriajalugu.htm> [23.07.2006]

Viitamine

Uurimistöös on vaja täpselt märkida ka seda, mille põhjal üht või teist väidetakse. Viitamine (ehk allikate näitamine) on vajalik selliste faktide puhul, mis on uudsed. Viidatakse ka teiste õpilaste samal teemal kirjutatud uurimistöõdele, kui neid töös kasutatakse.

Viitamisel kasutatakse otsest tekstis viitamist. Vastava lõigu järel märgitakse sulgudesse kõigepealt viidatava allika autori perekonnanimi ja selle järele teose ilmumisaasta ning leheküljenumbrid)

Näited

Näide 1. Dendriidid on närviraku jätked, mida mööda närviimpulsid lähevad rakukehasse (Stockley, 1998:76-77).

Töös võib kasutada ka numbrilist viitamist. Sel juhul tuuakse refereeritud lõigu järel sulgudes ära teose järjekorranumber kasutatud kirjanduse loetelus.

Näide 2. Dendriidid on närviraku jätked, mida mööda närviimpulsid lähevad rakukehasse (5).

Viidates internetis leiduvale allikale, tuuakse refereeritud lõigu järel sulgudes ära järgnev informatsioon: aadress ja allalaadimise kuupäev. Vastav informatsioon kirjutatakse nurksulgudesse ja allalaadimise kuupäev ümarsulgudesse.

Näide 3. Kultuur laiemas mõttes on kõik see, mida inimene loob. Kultuur kitsamas mõttes on vaimne tegevus, mis haarab teadust, kirjandust, kunsti, usku, ideoloogiat.

[<http://www.zone.ee/dago/kultuuriajalugu.htm> (23.07.2006)]

Aeg-ajalt esitatakse töös kellegi teise teksti sõna- sõnalt, s.t. **tsiteeritakse**. Tsitaat on täpne, täht-täheline väljavõte mingist tekstist. Tsiteeritav lõik pannakse jutumärkidesse, sel juhul on viide kohe pärast jutumärkide lõppu.

Kui refereeritakse või tehakse kokkuvõtte mingist pikemast lõigust oma sõnadega, siis jutumärke ei panda.

Võõrkeelsele allikale viitamisel tuleb silmas pidada, et kogu viide (numbrite, köidete, lehekülgede lühendid) oleks vastavas keeles.

Originaalpealkirjadel tuleb säilitada vana kirja pilt, mis tänapäevase keelega ei pruugi ühtida.

Tabelid ja joonised

Fotodel ja joonistel on allkirjad, tabelitel pealkirjad. Joonised ja tabelid nummerdatakse eraldi, allkirjade ja pealkirjade lõppu punkti ei panda.

Näide 4.

Joonis 1. Piparkoogitegu õppeköögis

Näide 5.

Tabel 1. Osavõtt JÄVI aritmeetikakonkursist

Jrk nr	Kool	5. klass	6. klass	7. klass	8. klass	9. klass
1	Imavere Pk	6	12	11	4	7
2	Retla- Kabala	8	9	3	5	6
3	Käru PK	9	1	4	2	2
4	Koigi Pk	0	0	0	0	0
5	Laupa Pk	14	10	13	11	7
6	Olustvere Pk	13	4	4	4	0
7	Võhma Kool	9	6	12	4	14
8	Suure- Jaani K	23	33	40	24	20
	KOKKU	82	75	87	54	56

Lisad

Lisadesse paigutatakse vajaduse korral lisaandmed, faktiliste algandmete tabelid jne.

Dokumentidest, fotodest jmt tuleb teha koopia. Fotokoopia peab juures olema selgitav allkiri (keda, mida, millist sündmust kujutab), foto tegemise aeg ja fotograafi nimi. Dokumendid peavad olema allkirjastatud ja dateeritud.